

ВСЕОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И БОРБА С НАСИЛСТВЕНОТО ОТНЕМАНЕ НА ОРГАНИ

Преамбюл

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че *Всеобщата декларация за правата на човека* признава вътрешно присъщото достойнство и равните и неотменими права на човешкото семейство като основа на свободата, справедливостта и мира в света, и че всички държави се ангажираха да постигнат насърчаване на всеобщото зачитане и спазване правата на човека и основните свободи, и че всички държави са постигнали общо разбиране за тези права и свободи, което е от най-голямо значение за пълното спазване на този обет;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че *Международният пакт за граждански и политически права* разбира, че всяка държава – страна по настоящия Пакт – се задължава да зачита и да гарантира на всички лица на нейна територия и под нейна юрисдикция правата, признати в този Пакт, без каквото и да било разграничение на основание раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политическо или друго мнение, национален или социален произход, собственост, потекло или друго състояние, и лицето, което има задължения към другите лица и към общността, към която принадлежи, е длъжно да се стреми към насърчаване и спазване на признатите в нея права;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД *Конвенцията за защита на правата на човека и на човешкото достойнство във връзка с прилагането на постиженията на биологията и медицината; Конвенцията за правата на човека и биомедицината (1997, ETS No. 164) и Допълнителния протокол към Конвенцията за правата на човека и биомедицината относно трансплантацията на органи и тъкани от човешки произход (2002, ETS No. 186);*

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че СВОБОДНОТО, ДОБРОВОЛНО И ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ Е ПРЕДВАРИТЕЛНО УСЛОВИЕ ЗА ЕТИЧНО ДАРЯВАНЕ НА ОРГАНИ, И МЕЖДУНАРОДНИТЕ МЕДИЦИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗАЯВЯВАТ, че ЛИШЕНИТЕ ОТ СВОБОДА ЗАТВОРНИЦИ НЕ СА В СЪСТОЯНИЕ ДА ДАДАТ ДОБРОВОЛНО СЪГЛАСИЕ И че ПРАКТИКАТА ЗА СНАБДЯВАНЕ С ОРГАНИ ОТ ЗАТВОРНИЦИ Е НАРУШЕНИЕ НА ЕТИЧНИТЕ ПРИНЦИПИ В МЕДИЦИНАТА;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че Комитетът на ООН срещу изтезанията и специалният докладчик на ООН за изтезанията и друго жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание ИЗРАЗИХА ЗАГРИЖЕНОСТ ОТНОСНО ТВЪРДЕНИЯТА ЗА ОТНЕМАНЕ НА ОРГАНИ ОТ ЗАТВОРНИЦИ, И ПРИЗОВАХА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА КИТАЙСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ДА УВЕЛИЧИ ОТЧЕТНОСТТА И ПРОЗРАЧНОСТТА НА СИСТЕМАТА СИ ЗА ТРАНСПЛАНТАЦИИ НА ОРГАНИ И ДА НАКАЖЕ ОТГОВОРНИТЕ ЗА ЗЛОУПОТРЕБИ;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че ПРАВИТЕЛСТВОТО НА КИТАЙСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА НЕ УСПЯ ДА ПРЕДОСТАВИ ОБЯСНЕНИЕ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ОРГАНИ, КОГАТО ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ БЕШЕ ПОИСКАНА ОТ МАНФРЕД НОВАК, БИВШИЯ СПЕЦИАЛЕН ДОКЛАДЧИК НА ООН ЗА ИЗТЕЗИЯТА И ДРУГО ЖЕСТОКО, НЕЧОВЕШКО ИЛИ УНИЗИТЕЛНО ОТНОШЕНИЕ ИЛИ НАКАЗАНИЕ;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че целта на Конвенцията на *Съвета на Европа за борба с трафика на човешки органи* е да предотврати и да се бори със случаите, когато премахването на органа се извършва без свободното, информирано и конкретно съгласие на живия или починал донор, или в случай на починал донор - без премахването да е разрешено съгласно вътрешното законодателството в държавата, чийто гражданин е бил, и чрез криминализиране на определени деяния, да защитава правата на жертвите, както и да улеснява националното и международно сътрудничество в действията срещу трафика на човешки органи;

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, че през 2019 г. Трибуналет за Китай – международен независим трибунал, създаден в Лондон и председателстван от сър Джефри Найс, работил в Международния наказателен трибунал за бивша Югославия и ръководил наказателното преследване на Слободан Милошевич – стигна до заключението, че убийството на лишените от свобода в Китай с цел трансплантация на органи продължава и че основните жертви са лишените от свобода последователи на духовната практика Фалун Гонг, и че извършването на престъпления срещу човечеството срещу последователите на Фалун Гонг и уйгурите е доказано по несъмнен и безспорен начин;

КАТО ОТЧЕТЕ, че ЗА ЕФЕКТИВНО ПРЕДОТВРЯВАНЕ И БОРБА С ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА СРЕЩУ ЧОВЕЧЕСТВОТО ЧРЕЗ НАСИЛСТВЕНО ОТНЕМАНЕ НА ОРГАНИ СЛЕДВА ДА СЕ НАСЪРЧИ ТЯСНОТО МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО.

Чл. 1

- (1) Човешките същества се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.
- (2) Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност.

Чл. 2

- (1) Всеки има право на всички права и свободи, заложиени във Всеобщата декларация за правата на човека, без каквито и да е било разграничения на основание раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политическо или друго мнение, национален или социален произход, собственост, потекло или друго състояние.
- (2) Не следва да се прави разграничение въз основа на политическия, юрисдикционния или международния статут на страната или територията, към която принадлежи дадено лице, независимо дали страната е независима, под попечителство, несамоуправляваща се или с друго ограничение на суверенитета.

Чл. 3

- (1) Всеки има право на свобода на мисълта, съзнанието и религия; това право включва свободата на промяна на религията и убежденията, и свободата, самостоятелно или в общност с други, публично или насаме, да изповядва своята религия и убеждения чрез обучение, обреди, богослужение и ритуали.
- (2) Убийството на уязвими затворници с цел изземане и продажба на техните органи за трансплантация е грубо и нетърпимо нарушение на основното право на живот.

Чл. 4

Всички правителства се задължават да предотвратят и да се борят с насилственото отнемане на органи, като криминализират определени деяния и спомагат за наказателното преследване на насилственото отнемане на органи както на национално, така и на международно ниво.

Чл. 5

- (1) Всички правителства се задължават да предприемат необходимите законодателни и други мерки, за да инкриминират като престъпление, когато е извършено умишлено, съгласно вътрешното си законодателство – отстраняването на човешки органи от живи или починали донори, когато то

е извършено без свободното, информирано и конкретно съгласие на живия или починал донор, или, в случай на починал донор – когато то не е разрешено съгласно националното законодателство.

- (2) Всеки донор на трансплантиран орган трябва да даде писмено съгласие за дарението. Тези съгласия да бъдат достъпни за проверка от международните служители по правата на човека.

Чл. 6

Всички правителства се задължават да предприемат необходимите законодателни и други мерки, в съответствие с принципите на вътрешното си законодателство, за да осигурят ефективно наказателно разследване и наказателно преследване на престъпления с цел предотвратяване и борба с и насилственото отнемане на органи в съответствие със съответните приложими международни конвенции.

Чл. 7

Всички правителства се задължават да си сътрудничат, съгласно съответните приложими международни конвенции и регионални инструменти и договорености, основани на единно или реципрочно законодателство, както и своето вътрешно законодателство, във възможно най-широка степен, за целите на разследвания и процедури във връзка с нарушения, и с цел предотвратяване и борба с насилственото отнемане на органи в съответствие с международните конвенции.

Чл. 8

Всички правителства се задължават да настояват партията-държава Китай да прекрати репресиите, лишаването от свобода и малтретирането на последователи на Фалун Гонг и всички други затворници на съвестта; да преустанови насилственото отнемане на органи от всички затворници; да отвори всички центрове за задържане и лагери с цел свободно и независимо международно разследване на престъплението насилствено отнемане на органи.

Чл. 9

Всички правителства се задължават да

- (1) призоват медицинските специалисти активно да обезкуражават пациенти да пътуват до Китай за операции по трансплантация;
- (2) призоват медицинските експерти да не провеждат обучение по

трансплантационна хирургия и да не предоставят такова обучение в своите държави на китайски лекари или медицински персонал;

- (3) призоват медицинските списания да отхвърлят публикации за „китайския опит“ в трансплантационната медицина;
- (4) не издават визи на китайски медицински специалисти, които кандидатстват в чужбина за обучение по трансплантация на органи или телесна тъкан;
- (5) не участват в международни семинари, симпозиуми и конференции на китайски лекари, в областта на трансплантацията и трансплантационната хирургия.

Чл. 10

Всички правителства се задължават да забранят влизането на своя територия на всеки човек, за който е известно, че пряко или косвено е участвал в насилствено отнемане на органи.

Чл. 11

Всяка държава или юрисдикция следва да осигури равен достъп на пациентите до услуги за трансплантация, да събира, анализира и обменя по подходящ начин информация, свързана с незаконно получени човешки органи, в сътрудничество с всички съответни държавни органи, и да предоставя информация, за да укрепи обучението на здравните специалисти и съответните длъжностни лица.

Чл. 12

Всяка държава и юрисдикция следва да насърчава кампании за повишаване на осведомеността относно незаконосъобразността на насилственото отнемане на органи.

Чл. 13

Изпълнението на разпоредбите на тази Декларация ще бъде осигурено без дискриминация на каквато и да е основа, като пол, раса, цвят на кожата, език, възраст, религия, политическо или друго мнение, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имущество, потекло, сексуална ориентация, здравословно състояние, увреждане или друго състояние.

26 септември 2021 година